

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу
Кафедра міжнародних економічних відносин

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Голова Приймальної комісії
Харківського національного
університету імені В.Н. Каразіна

_____акад. Бакіров В.С.

«_____» _____2018 р.

**ПРОГРАМА ДОДАТКОВОГО ФАХОВОГО
ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
З «ОСНОВ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ
ВІДНОСИН»
для вступників на навчання для здобуття ступеня
магістра за спеціальністю 292 – «Міжнародні економічні
відносини»
(денна та заочна форми навчання)
на основі ступеня бакалавра, здобутого за іншою
спеціальністю/ напрямом підготовки**

Затверджено на засіданні кафедри
міжнародних економічних відносин

Протокол № 9 від 18.01.2018 р.

Затверджено на засіданні методичної
комісії факультету міжнародних
економічних відносин та туристичного
бізнесу

Протокол № 6 від 18.01.2018 р.

Затверджено на засіданні Вченої ради
факультету міжнародних економічних
відносин та туристичного бізнесу

Протокол № 8 від 18.01.2018 р.

Харків 2018

Програма додаткового фахового вступного випробування з «Основ міжнародних економічних відносин» на навчання для здобуття ступеня магістра за спеціальністю 292 – «міжнародні економічні відносини» (денна та заочна форми навчання) на основі ступеня бакалавра, здобутого за іншою спеціальністю/ напрямом підготовки

Укладачі: д.г.н., проф. Голіков А.П.,
д.політ.н., проф. Шамраєва В.М.,
к.г.н., доц. Казакова Н.А.,
к.е.н., доц. Григорова-Беренда Л.І.,
к.е.н., доц. Непрядкіна Н.В.,
к.е.н., доц. Резніков В.В.,
ст.викл. Дмитрієв В.М.,
ст.викл. Коваленко Р.С.

Загальні положення

Програма є основним навчально-методичним документом, що регламентує зміст вступного випробування. Вона спрямована на забезпечення комплексного підходу до оцінки теоретичної та практичної підготовки вступників, до виявлення рівня їх знань.

Мета програми – визначити обсяг і необхідний рівень теоретичних знань та практичних навичок вступника.

Вступник повинен **знати**:

- ✓ сферу діяльності фахівців з міжнародних економічних відносин, основні напрямки сучасної міжнародної економічної діяльності та її структуру, володіти знаннями термінологічного характеру;
- ✓ історію становлення сучасної системи міжнародних відносин, основні форми та принципи реалізації зовнішньої політики держави;
- ✓ понятійний апарат, що застосовується в світовій господарській практиці;
- ✓ визначення природно-ресурсного потенціалу (ПРП), його складові;
- ✓ сутність міжнародних економічних відносин, їх значення і еволюцію, чинники і рівні розвитку, особливості дії законів і принципів;
- ✓ закони та загальні закономірності у розвитку світового господарства та міжнародних економічних відносин,;
- ✓ основні механізми регулювання і управління розвитком міжнародних економічних відносин на національному та інтернаціональному рівнях;
- ✓ сучасні теоретико-методологічні положення міжнародних відносин;
- ✓ основні питання визначення правового статусу держави, громадян України, іноземних громадян, осіб без громадянства, суб'єктів міжнародного обігу, створених відповідно до вимог і положенням міжнародного права, з метою інтеграції України у світовий політичний і економічний простір;
- ✓ умови мирного співіснування учасників міжнародного співтовариства в сучасних умовах;
- ✓ порядок визначення правового статусу державної та міжнародної території;
- ✓ загальнотеоретичні основи міжнародних цивільно-правових відносин;
- ✓ правовий статус суб'єктів міжнародного приватного права;
- ✓ базові питання міждержавних торгівельно-економічних відносин на сучасному етапі розвитку суспільства;
- ✓ особливості функціонування національних економік в умовах інтернаціоналізації господарських процесів та глобалізації;
- ✓ міжнародну систему національних рахунків (МСНР);
- ✓ особливості та структуру національної економіки України;
- ✓ структуру зовнішньоекономічних зв'язків України;
- ✓ специфіку участі України в міжнародних інвестиційних процесах;
- ✓ місце та роль України у міжнародному поділі праці та на світових ринках.

Вступник повинен **вміти**:

- ✓ розкривати зміст основних понять термінологічно-категорійного апарату міжнародних відносин, аналізувати сутність загальних світогосподарських процесів, умови функціонування світового господарства та вплив на нього міжнародних економічних відносин;
- ✓ аналізувати міжнародні відносини та зовнішню політику;
- ✓ визначати та аналізувати основні процеси розвитку сучасних міжнародних відносин та світової політики;
- ✓ визначати національні інтереси України на глобальному та регіональному рівнях;
- ✓ визначати ефективність/неефективність стратегій зовнішньополітичної діяльності за результатами аналітичних досліджень і аналізу зарубіжного досвіду, використовуючи методи порівняльного аналізу;
- ✓ оцінювати ефективність діючих форм і методів державного управління зовнішньополітичною діяльністю держави за результатами аналізу програм, вітчизняного і зарубіжного досвіду їх реалізації використовуючи методи порівняльного аналізу;
- ✓ творчо аналізувати стан системи міжнародних економічних відносин, визначати проблеми й тенденції їх розвитку;
- ✓ аналізувати якісні та кількісні зміни у розвитку міжнародних економічних відносин;
- ✓ давати оцінку поточним міжнародним економічним подіям;
- ✓ характеризувати сучасний стан, проблеми та перспективи участі України в міжнародних господарських зв'язках;
- ✓ здійснювати аналітичний огляд ситуації у розвитку галузевих структур економіки; оцінювати ресурсний потенціал окремих регіонів країни та його значення для економічного розвитку України; визначати можливості розвитку окремих галузей господарства та передбачати в загальних рисах їх стратегію в умовах глобалізації світової економіки та інтеграційних процесів; робити необхідні розрахункові та графічні дії;
- ✓ реферувати та аналізувати спеціалізовану літературу щодо країнознавчої інформації;
- ✓ науково коректно застосовувати основні поняття і категорії теорії міжнародних відносин; самостійно аналізувати інформацію щодо реальних подій у сфері міжнародних відносин; кваліфіковано застосовувати методи наукового дослідження та аналізувати явища і процеси сучасного світу; орієнтуватись в основних тенденціях та проблемах розвитку глобальної міжнародної системи;
- ✓ аналізувати й застосовувати правові акти з питань регулювання міжнародних правовідносин; виявляти тенденції й закономірності їхньої зміни й розвитку;
- ✓ орієнтуватися в різноманітних сферах міжнародних відносин;
- ✓ визначати міжнародну підсудність суперечок з питань не виконання загальних принципів і стандартів міжнародних правовідносин і процедуру їх рішення;

- ✓ аналізувати й застосовувати правові акти з питань регулювання міжнародних цивільних правовідносин;
- ✓ виявляти тенденції й закономірності зміни й розвитку міжнародних цивільних правовідносин;
- ✓ визначати цивільну правосуб'єктність учасників міжнародного приватного права;
- ✓ вирішувати питання, пов'язані з укладенням та виконанням міжнародних торгівельно-економічних угод;
- ✓ здійснювати аналітичну оцінку процесів, які відбуваються у світовому господарстві;
- ✓ здійснювати економіко-математичні розрахунки;
- ✓ здійснювати аналітичний огляд ситуації у розвитку галузевих структур національної економіки України;
- ✓ характеризувати сучасний стан і перспективи розвитку економіки України;
- ✓ оцінювати ресурсний потенціал окремих регіонів країни та його значення для економічного розвитку України;
- ✓ давати оцінку зовнішньоекономічним зв'язкам України з країною-партнером;
- ✓ визначати пріоритетні напрями розвитку двосторонніх зв'язків.

Порядок створення, організації та роботи фахової атестаційної комісії регламентується Правилами прийому до Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна в 2018 році та Положенням про приймальну комісію Харківського національного університету імені В.Н.Каразіна

Завдання до додаткового вступного випробування з «Основ міжнародних економічних відносин» складаються з блоків дисциплін:

- «Вступ до спеціальності МЕН»,
- «Світова економіка»,
- «Економіка України»,
- «Теорія міжнародних відносин»,
- «Міжнародні відносини та світова політика»,
- «Країнознавство»,
- «Міжнародне публічне та приватне право»

Форма завдання:

1. Теоретичне питання (максимум - 10 балів)
2. Теоретичне питання (максимум - 10 балів)
3. Тести: 20 тестових завдань (4 бали за кожну вірну відповідь).

Порядок оцінювання додаткового вступного випробування з Основ міжнародних економічних відносин (для вступників на навчання для здобуття ступеня магістра за спеціальністю «міжнародні економічні відносини»)

<i>Оцінка за дворівневою шкалою</i>	<i>Кількість балів</i>
Зараховано	50-100
Незараховано	0-49

Критерії оцінювання відповідей на теоретичні питання з дисципліни «Міжнародні відносини та світова політика»

1 бал – абітурієнт приблизно визначає предмет питання
2 бали – абітурієнт визначає лише предмет питання
3 бали – абітурієнт визначає предмет питання і здійснює спроби його аналізу.

4 бали – абітурієнт визначає предмет питання, визначає його причинно-наслідкові зв'язки у процесі розвитку системи міжнародних відносин.

5 балів – абітурієнт володіє предметом питання, визначає діючих акторів, не повно визначає причинно-наслідкові зв'язки означених подій та явищ у розвитку системи міжнародних відносин, не може назвати основні дати (принципи у разі розгляду концептуальних підходів), не володіє нормативною та договірною базою проблеми.

6 балів – абітурієнт володіє предметом питання, визначає діючих акторів, причинно-наслідкові зв'язки означених подій та явищ у розвитку системи міжнародних відносин, може назвати основні дати (принципи у разі розгляду концептуальних підходів), але не володіє нормативною та договірною базою проблеми.

7 балів – абітурієнт вільно володіє предметом питання, визначає діючих акторів, причинно-наслідкові зв'язки означених подій та явищ у розвитку системи міжнародних відносин, чітко може назвати основні дати (принципи

у разі розгляду концептуальних підходів), але не повно володіє нормативною та договірною базою проблеми.

8 балів – абітурієнт вільно володіє предметом питання, чітко визначає діючих акторів, причинно-наслідкові зв'язки означених подій та явищ у розвитку системи міжнародних відносин, чітко може назвати основні дати (принципи у разі розгляду концептуальних підходів), але не повно володіє нормативною та договірною базою проблеми та не може аналізувати основні наукові підходи щодо її вивчення.

9 балів – абітурієнт вільно володіє предметом питання, чітко визначає діючих акторів, причинно-наслідкові зв'язки означених подій та явищ у розвитку системи міжнародних відносин, чітко може назвати основні дати (принципи у разі розгляду концептуальних підходів), володіє нормативною та договірною базою проблеми. Але не може аналізувати основні наукові підходи щодо її вивчення.

10 балів – абітурієнт вільно володіє предметом питання, чітко визначає діючих акторів, причинно-наслідкові зв'язки означених подій та явищ у розвитку системи міжнародних відносин, чітко може назвати основні дати (принципи у разі розгляду концептуальних підходів), володіє нормативною та договірною базою проблеми. Вміє аналізувати основні наукові підходи щодо її вивчення.

Критерії оцінювання відповідей на теоретичні питання з дисципліни «Вступ до спеціальності МEB»

Питання 1

1. Дати правильне визначення ПРП – 3 бали
2. Назвати складові ПРП – 3 бали
3. Назвати складові мінерального ресурсного потенціалу та скласти схему загальної структури ПРП – 3-4 бали

Питання 2.

1. Дати визначення понять: економічний розвиток і економічне зростання – 3 бали.
2. Вказати різницю між ними та назвати складові економічного розвитку – 3 бали
3. Назвати складові економічного розвитку – 3-4 бали.

Питання 3.

1. Розкрийте сутність та призначення міжнародної системи національних розрахунків – 3 бали
2. Назвати основні показники МСНР – 2-4 бали
3. Викласти методику розрахунку ВВП – 3 бали

Питання 4

1. Розкрити сутність ІРЛП та назвати його складові – 2-3 бали
2. Написати загальну формулу ІРЛП – 3 бали
3. Написати формули складових ІРЛП – 3-4 бали

Питання 5

1. Дати визначення поняттю «географічний поділ праці» (ГПП), скласти схему ГПП – 3 бали
2. Пояснити, які наукові теорії лежать в основі ГПП – 3 балів.
3. Назвати основні форми географічного поділу праці та методику їх оцінки – 3-4 бали

Питання 6

1. Дати визначення конкуренції – 3 бали
2. Назвати види конкуренції – 3 бали
3. Назвати стадії розвитку конкурентоспроможності – 3-4 бали

Питання 7

1. Дати визначення міжнародній економічній інтеграції – 3 бали
2. Назвати всі її форми – 3 бали
3. Побудувати схему її форм та рівнів інтеграційної діяльності – 3-4 бали

Питання 8

1. Дати визначення індексу глобальної конкурентоспроможності – 3-6 балів
2. Назвати кількість його складових та назвати деякі з них – 3 бали
3. Назвати країни (5-6), які мають найвищі ІГК – 3-4 бали

Питання 9

1. Дати визначення поняттю «офшор» – 3 бали
2. Назвати особливості їх функціонування та причини їх створення – 3 бали
3. Назвати країни з діючими офшорами – 3-4 бали

Питання 10

1. Дати визначення системи світового господарства – 3 бали
2. Написати математичну модель світового господарства – 3 бали
3. Вказати частку аграрного, індустріального секторів та сфери послуг в сучасній системі світового господарства – 3-4 бали

Питання 11

1. Дати визначення МЕВ – 3 бали
2. Назвати і розкрити зміст двох її складових – 3 бали
3. Перелічити основні форми МЕВ – 3-4 бали

Питання 12

1. Дати визначення транскордонному співробітництву – 3 бали
2. Розкрити сутність євро регіонів – 3 бали
3. Перелічити євро регіони України – 3-4 бали

Питання 13

1. Скласти схему світового відтворювального процесу – 3 бали
2. Розкрити економічний зміст МЕВ на різних фазах відтворювального процесу – 3-7 балів

Питання 14

1. Дати визначення факторів виробництва та їх склад за Жан Батистою та Шумпетером – 3 бали
2. Класифікація факторів виробництва за походженням та за ступенем спеціалізації – 3-7 балів

Питання 15

1. Визначення територіально-виробничого комплексу М.М. Колосовського – 2-4 бали

2. Визначення економічного кластеру М. Портера – 2-4 бали
3. Визначення схожих рис та відмінностей –1-2 бали

Питання 16

1. Назвати форми територіальної інтеграції – 1- 3 бали
2. Характеристика форм територіальної інтеграції – 3-7 балів

***Критерії оцінювання відповідей на теоретичні питання з дисципліни
“Країнознавство”***

1. Географічне положення країни – 1 бал.
2. Державний устрій країни – 1 бал.
3. Основний тип сільського господарства (визначення) – 1 бал.
4. Ступінь загальної забезпеченості паливом (надл., дост., недост.) – 1 бал.
5. Головні експортні мінерально-сировинні товари (п'ять наймен.) – 1 бал.
6. Головні експортні с/г продукти (п'ять наймен.) – 1 бал.
7. Головні експортні готові промтовари (п'ять наймен.) – 1 бал.
8. Головні торговельні партнери країни – 1 бал.
9. Соціально-економічний тип країни – 1 бал.
10. Рівень економічного розвитку країни (ВВП, ВВП \$ / чол) – 1 бал.

***Критерії оцінювання відповідей на теоретичні питання з дисципліни
«Теорія міжнародних відносин»***

Розкритим та повним може вважатися питання, якщо вказано:

- 1 бал - визначення / поняття;
- 2 бали – визначення / поняття , учасники;
- 3 бали - визначення / поняття , учасники, цілі;
- 4 бали - визначення / поняття , учасники, цілі, види;
- 5 балів - визначення / поняття , учасники, цілі, види, етапи/опис проблеми;
- 6-7 балів - визначення / поняття , учасники, цілі, види, етапи/опис проблеми, характеристика (неповна/повна);
- 8 балів - визначення / поняття , учасники, цілі, види, етапи/опис проблеми, характеристика, історія розвитку/етапи розвитку;
- 9-10 балів - визначення/поняття , учасники, цілі, види, етапи/опис проблеми, характеристика, історія розвитку/етапи розвитку, практичний приклад/способи розв'язання проблеми.

***Критерії оцінювання відповідей на теоретичні питання з дисципліни
«Міжнародне публічне та приватне право»***

- 1 бал – абітурієнт приблизно визначає предмет питання;
- 2 бали – абітурієнт визначає лише предмет питання;
- 3 бали – абітурієнт визначає предмет питання і здійснює спроби його аналізу;
- 4 бали – абітурієнт визначає предмет питання, визначає його причинно-наслідкові зв'язки у процесі розвитку системи міжнародно-правових відносин;
- 5 балів – абітурієнт володіє предметом питання, визначає діючих авторів, не повно визначає причинно-наслідкові зв'язки означених подій та

явищ в системі правового регулювання міжнародних відносин, не володіє нормативною та договірною базою проблеми;

6 балів – абітурієнт володіє предметом питання, визначає діючих авторів, може назвати основні принципи правового регулювання міжнародних правових відносин, але не володіє нормативною та договірною базою проблеми;

7 балів – абітурієнт вільно володіє предметом питання, визначає діючих авторів, чітко може назвати основні принципи та концептуальні підходи в питаннях правового регулювання, але не повно володіє нормативною та договірною базою питання;

8 балів – абітурієнт вільно володіє предметом питання, визначає діючих авторів, чітко може назвати основні дати та принципи створення окремих нормативно-правових актів, але не повно володіє нормативною та договірною базою питання та не може аналізувати такі нормативні документи;

9 балів - абітурієнт вільно володіє предметом питання, чітко визначає діючих авторів, чітко може назвати основні дати та принципи створення міжнародних нормативно-правових актів, володіє нормативною та договірною базою проблеми. Але не може аналізувати основні наукові підходи щодо її вивчення;

10 балів – абітурієнт вільно володіє предметом питання, чітко визначає діючих акторів, чітко може назвати основні дати та принципи правого регулювання міжнародних правовідносин (як в сфері міжнародного публічного спілкування, так у сфері міжнародного приватного права), володіє нормативною та договірною базою проблеми. Вміє аналізувати основні наукові підходи щодо її вивчення.

Критерії оцінювання відповідей на теоретичні питання з дисципліни «Світова економіка»

1 бал – абітурієнт приблизно визначає предмет питання.

2 бали – абітурієнт визначає лише предмет питання.

3 бали – абітурієнт визначає предмет питання і здійснює спроби його аналізу.

4 бали – абітурієнт визначає предмет питання, визначає його причинно-наслідкові зв'язки у процесі розвитку системи світового господарства.

5-6 балів – абітурієнт володіє предметом питання, визначає діючих акторів, не повно визначає причинно-наслідкові зв'язки означених подій та явищ у розвитку системи світового господарства, не може назвати основні дати (принципи у разі розгляду концептуальних підходів).

7-8 балів – абітурієнт вільно володіє предметом питання, чітко визначає діючих акторів, причинно-наслідкові зв'язки означених подій та явищ у розвитку системи світового господарства, чітко може назвати основні дати (принципи у разі розгляду концептуальних підходів), але не може аналізувати основні явища та процеси у світовій економіці.

9-10 балів – абітурієнт вільно володіє предметом питання, чітко визначає діючих акторів, причинно-наслідкові зв'язки означених подій та

явищ у розвитку системи світового господарства, чітко може назвати основні дати (принципи у разі розгляду концептуальних підходів). Вміє аналізувати основні явища та процеси у світовій економіці.

***Критерії оцінювання відповідей на теоретичні питання з дисципліни
«Економіка України»***

1 бал – абітурієнт приблизно визначає предмет питання.

2 бали – абітурієнт визначає лише предмет питання.

3 бали – абітурієнт визначає предмет питання і здійснює спроби його аналізу.

4 бали – абітурієнт визначає предмет питання, визначає його причинно-наслідкові зв'язки у процесі розвитку системи світового господарства.

5-6 балів – абітурієнт володіє предметом питання, визначає діючих акторів, не повно визначає причинно-наслідкові зв'язки означених подій та явищ у розвитку економіки країни, не може назвати основні дати (принципи у разі розгляду концептуальних підходів) або показники.

7-8 балів – абітурієнт вільно володіє предметом питання, чітко визначає діючих акторів, причинно-наслідкові зв'язки означених подій та явищ у розвитку економіки країни, чітко може назвати основні дати (принципи у разі розгляду концептуальних підходів) або показники, але не може аналізувати основні явища та процеси у національній економіці.

9-10 балів – абітурієнт вільно володіє предметом питання, чітко визначає діючих акторів, причинно-наслідкові зв'язки означених подій та явищ у розвитку економіки країни, чітко може назвати основні дати (принципи у разі розгляду концептуальних підходів) або показники. Вміє аналізувати основні явища та процеси у національній економіці.

**ПРОГРАМА ДОДАТКОВОГО ФАХОВОГО
ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
З «ОСНОВ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН»**

(для вступників на навчання для здобуття ступеня магістра за спеціальністю «міжнародні економічні відносини» на основі ступеня бакалавра, здобутого за іншою спеціальністю/ напрямом підготовки)

Блок 1. Міжнародні відносини та світова політика

Тема 1. Учасники міжнародних відносин. Цілі, інтереси й засоби учасників міжнародних відносин

Класифікація та характеристика суб'єктів міжнародних відносин. Дилема суб'єктності: позиції етатизму й транснаціоналізму. Урядові й неурядові організації як учасниці міжнародних відносин. Інтереси, потреби, цілі та мотивація дій учасників міжнародних відносин. Типологія інтересів. Співвідношення інтересів і цілей. Основні засоби досягнень цілей на міжнародній арені, їх характеристика: переконання, переговори, загроза, сила.

Тема 2. Види та форми міжнародних відносин

Видова структура міжнародних відносин. Позиції Я. П'єтрарса та Г. Моргентау. Поняття “зовнішня політика”. Зовнішньополітичні відносини. Концептуальні схеми Й. Беллєрса та Дж. Розенау. Доктринальні основи зовнішньої політики. Дилема безпеки. Засоби здійснення політики в міжнародному середовищі. Форми міжнародних відносин.

Тема 3. Міжнародна система: суб'єкти, відносини, норми. Види міжнародних систем

Класифікація й характеристика міжнародних систем. Історичний розвиток міжнародних систем. Особливості формування сучасної міжнародної системи. Сучасні міжнародні системи у мовах глобалізації. Глобальні і регіональні міжнародні системи. Поняття “регіон” у сучасній науці, його критерії. Регіон як субнаціональна й транснаціональна спільність. Макро- і мегарегіони.

Тема 4. Міжнародні політичні відносини

Міжнародні політичні відносини в загальній системі міжнародних зв'язків: структура, механізми формування і тенденції розвитку. Функціонування глобальних, континентальних і регіональних політичних зв'язків: способи, форми, вектори. Зовнішньополітичні стратегії держав сучасного світу. Поняття й різновиди міжнародного порядку. Основні проблеми сучасної світової політики. Принципи, завдання та напрями зовнішньої політики України.

Розпад біполярної системи міжнародних відносин (1991 – 1996 рр.). «Плюралістична однополярність» у системі міжнародних відносин (1997 – 2007 рр.). Сучасні тенденції розвитку системи міжнародних відносин (2007 – 2014 рр.). Сучасні проблеми міжнародних відносин та світової політики.

Блок 2. Вступ до спеціальності «МЕВ»

Тема 1. Понятійний апарат науки

Світовий відтворювальний процес і його структура. Фактори виробництва. Природно-ресурсний потенціал (ПРП). Економічний розвиток, економічне зростання. Міжнародна система національних рахунків (МСНР). Індекс розвитку людського потенціалу (ІРЛП). Конкуренція і конкурентоспроможність. Форми територіальної організації виробництва: територіально-виробничі комплекси і кластери. Вільні (спеціальні) економічні зони. Офшори.

Тема 2. Система світового господарства

Структура світової економічної системи і система світового господарства: визначення, структура. Світова економіка у розрізі індустріального, аграрного секторів та сфери послуг. АПК і його сфери.

Тема 3. Міжнародні економічні відносини (МЕВ)

Визначення. Дві головні складові. Основні форми МЕВ. МЕВ у сферах виробництва, обміну, накопичення та споживання.

Тема 4. Світогосподарські процеси та їх основні складові

Основні складові світогосподарських процесів. Географічний поділ праці.

Інтернаціоналізація господарської діяльності та транснаціоналізація. Глобалізація. Регіоналізація й економічна інтеграція. Найважливіші регіональні економічні інтеграційні угруповання.

Транскордонне співробітництво.

Геополітика і геоекономіка. Етапи геоекономічної діяльності.

Тема 5. Світ-система

Світ-система за І. Валлерстайном. «Центр». «напівпериферія», «периферія». Типи країн світу. Проблема країн “периферії”. Якість життя народів країн світу.

Тема 6. Головні міжнародні організації

ООН. Спеціалізовані установи ООН. МВФ. Група Світового банку. СОТ. ВТО. ОПЕК.

Блок 3. Світова економіка.

Світова економіка як наукове поняття. Її склад, пропорції розвитку. Закони, закономірності, принципи розвитку й розміщення. Структура світового господарства. Циклічність економічного розвитку. Етапи становлення і розвитку світової економіки.

Ресурсний потенціал світової економіки. Загальні риси сучасного стану та розвитку світового господарства.

Структуризація світової економіки та її критерії. Галузева структура світової економіки та тенденції її розвитку. Функціональна структура світової економіки та її елементи.

Транснаціоналізація і глобальна трансформація світової економіки.

Національні економіки різних типів країн світу. Економіка високорозвинутих країн світу. Країни, що розвиваються: загальна моделі та динаміка економічного розвитку. Нові індустріальні країни. Загальна характеристика країн з перехідною економікою, їх особливості. Особливості національних економік слабо розвинутих країн світу.

Сучасні проблеми розвитку світової економіки.

Блок 4. Економіка України

Забезпеченість України загальними та спеціальними факторами виробництва. Їх вплив на сучасний стан економічного розвитку та спеціалізацію господарства України.

Природні умови та ресурси. Природно-ресурсний потенціал України, його структура та оцінка. Значення для економічного розвитку України.

Кількісний стан, динаміка, особливості розміщення населення України. Оцінка сучасної демографічної ситуації та її прогнозування на перспективу. Трудові ресурси й економічно активне населення, їх зайнятість.

Економічний потенціал України. Інвестиційна привабливість та проблема покращення інвестиційного клімату.

Галузева структура господарства. Її трансформація за роки незалежності. Обсяги виробництва ВВП, його динаміка.. Соціально-економічні перетворення у сільському господарстві. Сучасний АПК.

Транспортна система. Транзитність території країни та . міжнародні транспортні коридори, участь в них України.

Регіони України, їх економічний потенціал та участь у територіальному поділі праці.

Сучасний експортний потенціал України. Міжнародні економічні зв'язки, їх географічна й товарна сегментація. Єврорегіони. Міжнародні послуги.

Тенденції та перспективи участі України у міжнародному поділі праці та світових ринках.

Стратегія економічного зростання. Пріоритети структурної перебудови економіки. Євроінтеграційний вектор зовнішньоекономічної стратегії.

Блок 5. Країнознавство

Тип рельєфу в найбільш освоєної частини регіону. Клімат в найбільш освоєної частини регіону. Ландшафт (природна зона) в найбільш освоєної частини регіону. Переважаючий за площею тип використання земель. Основний тип сільського господарства (визначення). Переважаючий тип аграрних відносин (визначення). Головні продовольчі культури регіону (дві); Головні олійні культури регіону (дві). Головні види худоби в регіоні (два). Ступінь загальної забезпеченості паливом (надл., дост., недост.). Головні експортні мінерально-сировинні товари (п'ять наймен.). Головні експортні с/г продукти (п'ять наймен.). Головні експортні готові промислові товари (п'ять наймен.). Переважаючий соціально-економічний тип країн. Середній рівень економічного розвитку по регіону (ВВП \$ / чол).

Тема 1. Східна та Північна Європа, Російська Федерація

Країни: Російська Федерація, Польща, Білорусь, Чехія, Словаччина, Угорщина, Румунія, Молдова, Болгарія Великобританія, Ірландія, Данія, Швеція, Норвегія, Ісландія, Фінляндія, Естонія, Латвія, Литва.

Тема 2. Західна та Південна Європа

Країни: Німеччина, Франція, Швейцарія, Австрія, Нідерланди, Бельгія, Люксембург, Ліхтенштейн, Монако, Андорра, Італія, Іспанія, Португалія, Греція, Кіпр, Мальта, Словенія, Хорватія, Боснія, Сербія, Македонія, Чорногорія, Албанія.

Тема 3. Західна Азія і Північна Африка, Центральна Азія

Країни: Грузія, Вірменія, Азербайджан, Туреччина, Ізраїль, Єгипет, Алжир, Марокко, Казахстан, Узбекистан, Киргизія, Таджикистан, Туркменістан, Афганістан, Іран.

Тема 4. Східна, Південна та Південно-Східна Азія

Країни: Пакистан, Індія, Непал, Бангладеш, Шрі-Ланка, М'янма, Таїланд, В'єтнам, Філіппіни, Індонезія, Малайзія, Китай, Тайвань, Японія, Корея, Монголія.

Тема 5. Північна Америка, Австралія і Океанія

Країни: Сполучені Штати Америки, Канада, Пуерто-Ріко, Австралія, Нова Зеландія, Папуа–Нова Гвінея та інші.

Тема 6. Андська, Помірна і Тропічна Південна Америка, Центральна і Карибська Америка

Країни: Колумбія, Венесуела, Перу, Еквадор, Болівія, Бразилія, Аргентина, Чилі, Уругвай, Мексика, Куба, Гаїті, Ямайка та інші.

Тема 7. Західна і Центральна, Східна і Південна Африка

Країни: Нігерія, Гана, Сенегал, Камерун, Конго (Заїр), Ангола, Південно-Африканська республіка, Зімбабве, Ефіопія, Кенія, Уганда та інші.

Блок 6. Теорія міжнародних відносин

Теоретичні аспекти поняття «міжнародні відносини», методи вивчення та історія еволюції. Міжнародна система: поняття, характеристики, класифікація, форми та еволюція.

Класичні школи теорії міжнародних відносин: реалізму, лібералізму, марксизму. Неокласичні школи теорії міжнародних відносин: неореалізму, неолібералізму, неомарксизму.

Сучасні концепції міжнародних відносин: геополітичні, мондіалізм, «Кінця історії» Ф.Фукуями, «Зіткнення цивілізацій» С.Хантингтона, «Світ-системний аналіз» І.Валлерстайна.

Роль міжнародних конфліктів у теорії міжнародних відносин.

Блок 7. Міжнародне публічне та приватне право

Поняття міжнародного права і його джерела. Міжнародне право - поняття й роль. Джерела й норми міжнародного права. Структура міжнародного права. Основні принципи міжнародного права. Кодифікація й систематизація міжнародного права.

Суб'єкти міжнародного публічного права і їхній правовий статус. Поняття й види суб'єктів міжнародного права. Міжнародна правосуб'єктність. Інститут визнання в міжнародному публічному праві.

Територія в міжнародному публічному праві. Територія і її види. Територія зі спеціальним міжнародним правовим статусом. Склад і юридична природа державної території. Державні кордони.

Міжнародно-правовий статус населення. Міжнародна регламентація положення населення Землі. Міжнародно-правові питання громадянства. Міжнародні стандарти в області прав людини. Міжнародне співробітництво в питаннях захисту прав і воль людини. Правове положення особистості в Україні.

Правонаступництво в міжнародному публічному праві. Склад й визначення правонаступництва держав. Види й форми правонаступництва. Умови виникнення права й настання правонаступництва. Правонаступництво України після розпаду Радянського Союзу.

Право міжнародних договорів. Поняття і юридична природа міжнародного договору. Види й форми міжнародних договорів. Висновок міжнародних договорів. Дія, дійсність, виконання й тлумачення міжнародних договорів. Основні положення законодавства України в міжнародних договорах.

Поняття, предмет і джерела міжнародного приватного права. Специфіка міжнародного приватного права і його місце в системі права. Сфера дії міжнародного приватного права та його зв'язок з міжнародним публічним правом. Природа норм міжнародного приватного права. Види джерел міжнародного приватного права. Місце і роль міжнародних правових норм у законодавстві України.

Методи правового регулювання міжнародних цивільних правовідносин. Колізійний та матеріально-правовий методи регулювання. Їх взаємозв'язок. Місце і роль матеріально-правових норм у міжнародному приватному праві. Система колізійних норм у міжнародному приватному праві. Тлумачення і застосування колізійних норм у міжнародному приватному праві.

Правове становище фізичних та юридичних осіб у міжнародних правовідносинах. Цивільна правоздатність та дієздатність фізичних осіб у міжнародних правовідносинах. Правовий статус юридичних осіб у міжнародних цивільних правовідносинах. Визначення державної приналежності юридичних осіб у міжнародному приватному праві. Правове становище держави у міжнародному приватному праві.

Зовнішньоекономічні угоди. Загальні принципи цивільно-правових угод у міжнародному приватному праві. Зовнішньоекономічні угоди (контракти). Види, форма і зміст зовнішньоекономічного контракту. Типові договори і міжнародні торговельні терміни. Міжнародно-правове регулювання зовнішньоекономічних угод. Врегулювання спорів між учасниками зовнішньоекономічних контрактів.

Відповідальність за шкоду у міжнародному приватному праві. Поняття та умови виникнення деліктних зобов'язань. Відшкодування заподіяного збитку. Колізійні питання деліктних зобов'язань у взаємовідносинах з «іноземним елементом». Міжнародно-правове регулювання деліктної відповідальності.

Міжнародний цивільний процес. Поняття та зміст міжнародного цивільного процесу. Визначення підсудності в міжнародному приватному праві. Право на судовий захист в міжнародних правовідносинах. Вибір і застосування іноземного процесуального права. Визнання і виконання рішень іноземних судів в Україні. Нотаріальні дії в міжнародному приватному праві.

**ПИТАННЯ ДО ДОДАТКОВОГО ФАХОВОГО
ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
З «ОСНОВ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН»**

для вступників на навчання для здобуття ступеня магістра за спеціальністю «міжнародні економічні відносини» (на основі ступеня бакалавра, здобутого за іншою спеціальністю/ напрямом підготовки)

Міжнародні відносини та світова політика

1. Міжнародна система: суб'єкти, відносини, норми. Види міжнародних систем.
2. Регіон у системі міжнародних відносин.
3. Види, форми та учасники міжнародних відносин. Цілі й інтереси учасників міжнародних відносин.
4. Поняття й різновиди міжнародного порядку.
5. Проблема нерозповсюдження ядерної зброї у сучасній світовій політиці.
6. Проблема міжнародного тероризму у зовнішній політиці сучасних держав світу.
7. Міжнародні конфлікти у сучасному світі.
9. Дилема «Північ-Південь» у сучасній світовій політиці.
10. Україна в сучасних міжнародних відносинах.
11. Міжнародні відносини на Близькому та Середньому Сході та в Африці доби біполярної системи міжнародних відносин.
12. Міжнародні відносини в Азії та АТР у другій половині XX ст.
13. Міжнародні відносини на пострадянському просторі на початку XXI ст.
14. Європейська система міжнародних відносин на сучасному етапі.
15. Міжнародні відносини у Південній Азії та АТР на початку XXI ст.
16. Зовнішня політика США, Канади та американська система міжнародних відносин на сучасному етапі.
17. Напрями зовнішньої політики України.
18. Сучасні проблеми міжнародних відносин та світової політики.
19. Міжнародні відносини на Близькому та Середньому Сході та в Африці на початку XXI ст.
20. Європейська система міжнародних відносин на сучасному етапі.

Вступ до спеціальності «МЕВ»

1. Провідні зарубіжні та вітчизняні вчені в галузі міжнародних економічних відносин, їх внесок у розвиток науки.
2. Природно-ресурсний потенціал (ПРП) і його складові
3. Економічний розвиток і економічне зростання. Сутність понять, складові компоненти економічного розвитку.
4. Міжнародна система національних рахунків (МСНР). Валовий внутрішній продукт (ВВП) та методи його розрахунку. ВВП, НД.
5. Якість життя та методика її оцінки за допомогою розрахунку індексу розвитку людського потенціалу (ІРЛП).
6. Географічний поділ праці як наукове поняття. Його теоретичне підґрунтя, основні форми.

7. Конкуренція та її види за масштабами та характером. Стадії розвитку конкурентоспроможності. Індекс глобальної конкурентоспроможності, його відміни у розрізі країн світу.
8. Рівні міжнародної економічної інтеграції та відповідні їм види діяльності. Найбільші інтеграційні утворення світу.
9. Офшори. Країни та території, де діють офшори.
10. Світова економіка, математична інтерпретація її складових.
11. Частка індустріального, аграрного секторів та сфери послуг у сучасному світовому господарстві. Відміни у співвідношеннях між ними у різних типів країн світу.
12. Міжнародні економічні відносини, її дві основні складові та структура.
13. Транскордонне співробітництво й євро регіони як форма міжнародного співробітництва на регіональному рівні.
14. Світовий відтворювальний процес і роль МЕН у різних фазах його здійснення.
15. Фактори виробництва, особливості забезпечення ними країн світу.
16. Територіально-виробничий комплекс М.М. Колосовського і економічний кластер Майкла Портера. Їх роль та значення в економічному розвитку та підвищенні конкурентоспроможності.
17. Форми територіальної інтеграції виробництва, науки, освіти.

Світова економіка

1. Стадії та етапи розвитку світової економіки.
2. Закони та закономірності, що регулюють функціонування світового господарства.
3. Найважливіші принципи функціонування світового господарства.
4. Основні тенденції розвитку світового господарства на сучасному етапі.
5. Характеристика зернового господарства світу й кон'юнктури продукції на його ринках. Найважливіші експортери та імпортери зернової продукції.
6. Роль інвестицій в світовій економіці.
7. Визначити стан та перспективи розвитку світового сільськогосподарського виробництва.
8. Зв'язок між транснаціоналізацією, інтернаціоналізацією та глобалізацією в світовій економіці.
9. Значення високо розвинутих країн у світовій економіці.
10. Моделі економічного розвитку країн світу
11. Ключові економічні проблеми країн, що розвиваються.
12. Загальні риси нових індустріальних країн світу.
13. Регіональні інтеграційні економічні утворення.
14. Міжнародні економічні організації: ОПЕК, СОТ, МВФ та їх роль у світовому економічному розвитку.

Економіка України

1. Забезпеченість України загальними та спеціальними факторами виробництва.

2. Вплив факторів виробництва на сучасний стан економічного розвитку та спеціалізацію господарства України.
3. Природні умови та ресурси, їх визначення з наукової точки зору.
4. Оцінка території, земельно-ресурсного, водно-ресурсного, мінерального, рослинницького, фауністичного, рекреаційного природно-ресурсних потенціалів України.
5. Значення природно-ресурсного потенціалу для економічного розвитку України.
6. Кількісний стан, динаміка, особливості розміщення населення України.
7. Оцінка сучасної демографічної ситуації та її прогнозування на перспективу.
8. Трудові ресурси України як економічний ресурс її суспільства.
9. Економічний потенціал України.
10. Інвестиційна привабливість та проблема покращення інвестиційного клімату.
11. Соціально-економічні перетворення у сільському господарстві України.
12. Міжнародні транспортні коридори та участь в їх розвитку України.
13. Сучасний експортний потенціал України.
14. Тенденції та перспективи участі України у міжнародному поділі праці та на міжнародних ринках.
15. Єврорегіони України як форма транскордонного співробітництва.
16. Євроінтеграційний вектор зовнішньоекономічної політики України. Стан, перспективи.

Країнознавство

1. Особливості та характеристика соціально-економічного розвитку України.
2. Особливості та характеристика соціально-економічного розвитку КНР.
3. Особливості та характеристика соціально-економічного розвитку США.
4. Особливості та характеристика соціально-економічного розвитку Індії.
5. Особливості та характеристика соціально-економічного розвитку Японії.
6. Особливості та характеристика соціально-економічного розвитку Канади.
7. Особливості та характеристика соціально-економічного розвитку Німеччини.
8. Особливості та характеристика соціально-економічного розвитку Франції.
9. Особливості та характеристика соціально-економічного розвитку Великої Британії.
10. Особливості та характеристика соціально-економічного розвитку ПАР.
11. Особливості та характеристика соціально-економічного розвитку Австралії.

Теорія міжнародних відносин

Теоретичний блок

1. Види та рівні міжнародних відносин (опишіть, дайте характеристику).
2. Еволюція поняття «міжнародні відносини» (визначення, характеристика, історія розвитку).
3. Еволюція сучасних форм міжнародних відносин.

4. Міжнародна система та її характеристика (поняття, характеристика, види).
5. Мондіалізм в теорії міжнародних відносин (актори, природа міжнародних відносин, цілі, засоби, процеси, особливості).
6. Опишіть та дайте характеристику основних типів міжнародних систем.
7. Основні методи вивчення міжнародних відносин (опишіть, дайте характеристику).
8. Теоретичні аспекти міжнародних конфліктів (поняття, суб'єкти, характеристика).
9. Форми міжнародних відносин (види, форми взаємодії, способи правового регулювання).
10. Школа лібералізму в теорії міжнародних відносин (актори, природа міжнародних відносин, цілі, засоби, процеси, особливості).
11. Школа марксизму в теорії міжнародних відносин (актори, природа міжнародних відносин, цілі, засоби, процеси, особливості).
12. Школа неолібералізму в теорії міжнародних відносин (актори, природа міжнародних відносин, цілі, засоби, процеси, особливості).
13. Школа неомарксизму в теорії міжнародних відносин (актори, природа міжнародних відносин, цілі, засоби, процеси, особливості).
14. Школа нереалізму в теорії міжнародних відносин (актори, природа міжнародних відносин, цілі, засоби, процеси, особливості).
15. Школа реалізму в теорії міжнародних відносин (актори, природа міжнародних відносин, цілі, засоби, процеси, особливості).

Практичний блок

1. «Європейський концерт» та його роль в міжнародних відносинах.
2. «Світ-системний аналіз» І.Валлерстайна.
3. Версальсько-вашингтонська система міжнародних відносин.
4. Вплив класичної геополітики на формування міжнародних відносин.
5. Дайте характеристику поняттю «безпека» у міжнародних відносинах.
6. Концепція «Зіткнення цивілізацій» С.Хантингтона.
7. Концепція «Кінця історії» Ф.Фукуями.
8. Надайте порівняльну характеристику категоріям: «могутність», «сила», «вплив».
9. Особливості Вестфальської системи міжнародних відносин.
10. Роль географічного детермінізму у формуванні міжнародних відносин.
11. Роль дипломатії у міжнародних відносинах.
12. Типи міжнародних конфліктів (типи, види, характеристика).
13. Фази міжнародних конфліктів (поняття, типи, характеристика).
14. Шляхи врегулювання міжнародних конфліктів (поняття, види, етапи).
15. Ялтинсько-потсдамська система міжнародних відносин.

Міжнародне публічне та приватне право

1. Міжнародне право: поняття й роль.
2. Співвідношення міжнародного й національного права.
3. Норми міжнародного публічного права й їх види.
4. Джерела норм міжнародного публічного права.
5. Загальні принципи міжнародного публічного права.

6. Принцип суверенної рівності держав і його вплив на міжнародної правопорядок.
7. Принцип незастосування чинності й погрози чинністю в міжнародному публічному праві.
8. Поняття суб'єкта міжнародного публічного права. Види суб'єктів.
9. Інститут визнання в міжнародному публічному праві.
10. Міжнародне визнання держав і урядів.
11. Територія і її види.
12. Склад і юридична природа державної території.
13. Державні кордони. Зміна границь і територіальні суперечки.
14. Міжнародно-правова регламентація положення населення.
15. Міжнародно-правові питання громадянства.
16. Міжнародно-правові акти по правах людини.
17. Поняття і юридична природа міжнародного договору.
18. Висновок, дія й дійсність міжнародних договорів.
19. Законодавство України про міжнародні договори.
20. правонаступництво держав щодо міжнародних договорів, державної власності й державних архівів.
21. Поняття та предмет міжнародного приватного права.
22. Сфера застосування міжнародного приватного права.
23. Специфіка міжнародного приватного права та його місце в системі права.
24. Поняття і види джерел міжнародного приватного права.
25. Суб'єкти міжнародного приватного права.
26. Правове положення держави в міжнародних цивільно-правових відношеннях.
27. Загальні принципи правового статусу іноземців.
28. «Іноземний елемент» в міжнародному приватному праві.
29. Цивільна правоздатність та дієздатність в міжнародному приватному праві.
30. Правовий статус іноземних юридичних осіб в Україні.
31. Правове положення іноземних громадян в Україні.
32. Визначення державної приналежності юридичних осіб в міжнародному приватному праві.
33. Цивільна правоздатність та дієздатність українських суб'єктів міжнародних правовідносин за кордоном.
34. Взаємозв'язок норм міжнародного приватного права та внутрішньодержавного законодавства.
35. Поняття і структура колізійних норм.
36. Взаємозв'язок колізійного та матеріально-правового методів регулювання.
37. Імунітет держави в міжнародних цивільних правовідносинах.
38. Поняття зовнішньоекономічної угоди. Види зовнішньоекономічних угод.
39. Поняття й форма зовнішньоекономічного контракту.
40. Зміст зовнішньоекономічного контракту.
41. Поняття міжнародного цивільного процесу.
42. Застосування іноземного права в міжнародному цивільному процесі.
43. Право на судовий захист в міжнародному цивільному процесі.

- 44.Деліктні зобов'язання в міжнародному цивільному процесі.
- 45.Відшкодування збитків за деліктними зобов'язаннями.
- 46.Розгляд спорів в міжнародному цивільному процесі.
- 47.Визначення підсудності в міжнародному цивільному процесі.
- 48.Вибір застосованого права в міжнародному цивільному процесі.
- 49.Розгляд зовнішньоекономічних спорів в судовому порядку.
- 50.Арбітражні суди в міжнародному цивільному процесі.
- 51.Визначення та виконання рішень іноземних судів в Україні.
- 52.Нотаріальні дії в міжнародному цивільному процесі.

Список рекомендованої літератури.

1. Баймуратов М.А. Міжнародне право: Підручник. / М.А. Баймуратов Харків : «Одіссей», 2008. – 704 с.
2. Баранцев П. П. Міста України в контексті процесу глобалізації /П. П. Баранцев. – Київ : ТОВ "Номуро", 2012. – 101 с.
3. Бахчеванова Н.В., Макуха С. М. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. /за ред. проф. Голікова А.П. – Х: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2010. – 404 с.
4. Вилкова Н.Г. Договорное право в международном обороте. – М. : Устав, 2004. – 510 с.
5. Вступ до права Європейського Союзу [Текст] : навч.посібник / В. Кернз ; пер.з англ. В. С. Ісакович ; наук.ред. С. В. Ісакович, А. С. Метюшев. - К. : Товариство "Знання", КОО, 2002. – 381 с.
6. Голиков А. П. Региональная политика и экономическое развитие : учебное пособие / А. П. Голиков, Н. А. Казакова, Ю. Г. Прав. – Харьков : Экограф, 2009. – 240 с.
7. Голиков А.П., Черномаз П.А. Международные экономические термины. Уч.пособие. – К.: Центр учебной литературы, 2008. – 376 с.
8. Голиков А.П. Вступ до спеціальності «Міжнародні економічні відносини»: навчальний прсібнику / А.П. Голиков, Н.А. Казакова. – Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2016. – 116 с.
9. Голиков А. П. Економіка України: навч. посіб. / А. П. Голиков, Н. А. Казакова, О. А. Шуба. – К.: Знання, 2009. – 286 с.
- 10.Голиков А.П., Дейнека О.Г., Позднякова Л.О., Черномаз П.О. Економіка зарубіжних країн. Навч. посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 461 с.
- 11.Гріньова В. М. Державне регулювання економіки : навч. посібник / В. М. Гріньова, М. М. Новикова. – Х. : Фоліо, 2008. – 456 с.
- 12.Дахно І.І. Міжнародне приватне право : навч. посібник / І.І. Дахно . – К.: ТОВ «Центр учбової літератури», 2008. – 316 с.
- 13.Дмітрієва О.В. Міжнародне приватне право : навч. посібник / О.В. Дмітрієва – Донецьк : ПП «Торсінг-Плюс», 2011. – 346 с.
- 14.Заблоцький Б.Ф. Національна економіка : підручник / Б. Ф. Заблоцький. – Львів : Новий Світ, 2010. – 581 с.
- 15.Іванов Ю.А. Міжнародне право : посібник для підготовки до іспитів / Ю.А. Іванов – К. : ЧП «Паливода А.В.» , 2014. – 197 с.
- 16.Кузьменко С.Г. Міжнародне приватне право : навч. посібник / за ред. С.Г. Кузьменко – К. : ТОВ «Центр учбової літератури», 2010. – 316 с.
- 17.Матюшенко І. Ю. Іноземні інвестиції в підприємницькій діяльності України: монографія / І. Ю. Матюшенко, В. М. Дмітрієв, О. А. Азаренкова. – Х.: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2013. – 184 с.
- 18.Международное частное право. Общая часть : учебник / Г. С. Фединяк, Л. С. Фединяк. - Харьков : Право, 2015. - 350 с.
- 19.Мировая политика и международные отношения: Учеб. пособие. / Под. ред. С.А. Ланцова, В.А. Ачкасова. – Спб.: Питер, 2005. – 448 с.

- 20.Мироненко І.В. Міжнародне приватне право: Навчальний посібник. / І.В. Мироненко – К.: Алерта, 2013. – 288 с.
- 21.Міжнародне приватне право. Практикум [Текст] : навч. посіб. / Т. В. Боднар [та ін.] ; відп. ред.: Р. А. Майданик - д-р юрид. наук, проф., чл.-кор. НАПрН України [та ін.] ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. - К. : Логос, 2010. - 316 с.
- 22.Міжнародні відносини та зовнішня політика (1980 – 2000 роки) : Підручник / Л.Ф. Гайдуков, В.Г. Кремень, Л.В. Губернський та ін. – К.: Либідь, 2001. – 621 с.
- 23.Міжнародні відносини та світова політика: Підручник / В.А. Манжола, В.Ю. Крушинський, С.П. Галака та ін. ; за ред. В.А. Манжолі ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — 2-ге вид., переробл. і доповн. — К. : Знання, 2014. — 662 с.
- 24.Міжнародні економічні відносини: підручник / за ред. А.П. Голікова, О.А. Довгаль. – Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015. – 464 с.
- 25.Основи теорії міжнародних відносин: навч. посібник / Л. О. Дорош, М. В. Здоровега, О. Я. Івасечко, У. В. Ільницька, О. В. Кукарцев, Ю. Р. Лемко, Ю. Я. Тишкун, Я. Б. Турчин. - Львів : Львівська політехніка, 2015. - 244 с.
- 26.Регіональна економіка: навчальний посібник / А. П. Голіков, О. Г. Дейнека, Л. О. Позднякова, П. О. Черномаз. – Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2009. – 316 с.
- 27.Резніков В. В. Організаційні та структурні складові механізму державного регулювання процесів економічної інтеграції міст України : монографія / В. В. Резніков. – Х. : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2014. – 196 с.
- 28.Савченко П.В. Национальная экономика: Учебник. 3-е изд. перераб и доп. / Под ред. П,В, Савченко. – М.: ИНФРА-М, 2011. – 832 с.
- 29.Світова економіка : підручник / А. С. Філіпенко, В. С. Будкін, О. І. Рогач та ін. - К. : Либідь, 2007. – 640 с.
- 30.Світова економіка : підручник / за ред. А. П. Голікова, О. А. Довгаль. – Х. : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015. – 268 с.
- 31.Теория международных отношений в XXI веке: учебник / Т.В. Бордачев, Е.И. Зиновтева, А.Б. Лихачева. – М.: Международные отношения, 2015. – 232 с.
- 32.Теорія міжнародних відносин. Міжнародні відносини та світова політика : навч. посіб. / М. П. Требін, Л. М. Герасіна, В. Л. Погрібна та ін. ; за ред. М. П. Требіна. – Х. : Право, 2016. – 540 с.
- 33.Теорія міжнародних відносин: підручник / Мальський М., Мацях М.- 4-те вид., переробл. і доповн. - К.: Знання; Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2011. – 406 с.
- 34.Україна в постбіполярній системі міжнародних відносин: підручник / В.А.Манжола, В.Ю.Константинов, С.В.Андрущенко та ін. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2008. – 512 с.
- 35.Фединяк Г. С., Фединяк Л. С. Міжнародне приватне право: Підручник. - 4-те вид., переробл. і допов. - К.: Атіка, 2009. - 500 с.
- 36.Фомішин С.В. Правові основи міжнародної економічної діяльності. – Одеса : ТОВ «Кондор», 2009. – 185 с.

- 37.Цыганков П.А. Теория международных отношений: уч. Пособие. - М.: Гардарики, 2005. – 590 с.
- 38.Черкес М.Ю. Міжнародне право: Підручник. – Одеса : «Правова єдність», 2009. – 318 с.
- 39.Шамраєва В.М. Європейський Союз: історичні, правові та інституційні основи : підручник / В.М. Шамраєва. – Х. : Вид-во ХАР РІ НАДУ «Магістр», 2014. – 160 с.
- 40.Шамраєва В.М. Міжнародні відносини та зовнішня політика. Частина І. Історія дипломатії: навчальний посібник / В.М. Шамраєва. – Х.: Фактор, 2012. – 112 с.
- 41.Шергін С.О. Політологія міжнародних відносин: навч. посіб. / С.О. Шергін. – К.: Дипломатична академія України при МЗС України, 2013. – 204 с.
- 42.Viotti Paul R. International relations and world politics / Paul R. Viotti and Mark V. Kauppi. — 5th ed. — Pearson, 2013. — 550 p.
- 43.Всеукраїнський щомісячний науковий журнал «Економіка України» [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.economukraine.com.ua/index.php?id=13748&show=50667>

Зав. кафедри
міжнародних економічних відносин

доц. Казакова Н.А.

Декан факультету міжнародних економічних відносин
та туристичного бізнесу

проф. Сідоров В.І.

Затверджено на засіданні Приймальної комісії Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, протокол №_____ від_____ 2018 р.